

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM

**POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
ZA ODDAJO »ODMEVI« NA TV SLOVENIJA**

Ljubljana, 22. marec 2012

SLAVKO BOBOVNIK: Dober večer, drage gledalke in spoštovani gledalci. Včeraj smo še ugibali, kako in kje bo vlada privarčevala 800 oziroma 450 milijonov evrov. Danes o večini prvih ukrepov ne ugibamo več. Popoldne jih je vlada predstavila in ti jih, gospod Janša, dober večer, verjetno niso sprejeli z aplavzom, oziroma z razprtimi rokami?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, tudi vlada jih ni predstavila s kakšno evforijo. Je pa bilo vzdušje danes na Ekonomsko-socialnem svetu resno. Vse tri strani, vsi socialni partnerji smo se zavedali, da časa ni več in da so potrebne odločitve. Točno, kakšne bodo, pa bo končno znano po usklajevanju, ki bo nekaj časa trajalo.

SLAVKO BOBOVNIK: Gospod Janša, ker se pač mudi, kaj pravite državljanom, bodo letos 2. maja delali ali bodo doma kot vsa leta doslej?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če bo sprememba Zakona o praznikih in dela prostih dnevih sprejeta do takrat, potem bo 2. maj delovni dan.

SLAVKO BOBOVNIK: Ampak načeloma bi moral biti, če vas prav razujem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Takšen bo predlog vlade. Kakšna bo procedura naprej in kako hitro se bodo ti ukrepi sprejeli, pa seveda ni odvisno samo od vlade. Poudarjam pa še enkrat, da časa pač ni. Zamujamo. To, kar je vlada danes predstavila socialnim partnerjem, mimogrede, zdaj se je prvič v Sloveniji zgodilo, da so socialni partnerji nabor ukrepov, ki jih je vlada predlagala, izvedeli prvi, pol ure po končani seji vlade. Tako, da pač te govornice o tem, kako je socialni dialog zamrl v tem primeru ne držijo. Tudi to, da je časa za usklajevanje premalo ...

SLAVKO BOBOVNIK: No, ravno to sem hotel opozoriti, gospod Štrukelj pravi, rekordno malo.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Rekordno malo časa imamo vsi skupaj. Država to, kar zdaj delamo, bi morali sprejeti septembra ali oktobra lani, ko smo se ukvarjali z nezaupnico pa z predčasnimi volitvami. In danes bi se morala vlada skupaj s socialnimi partnerji ukvarjati z vsebino dolgoročnih strukturnih prilagoditev, kar bo tema socialnega sporazuma. Zdaj pa moramo delati oboje naenkrat. Se pravi gasiti požar, spustiti padalo zato, da zaustavimo

padanje in ustvariti manevrski prostor za to, da se pogajamo o ključnih stvareh, ki jih bo treba narediti v prihodnje.

SLAVKO BOBOVNIK: Poglejte gospod predsednik, s tem ukinjanjem funkcionskih privilegijev, kot jim pravite, seveda desetine milijonov, ki jih rabimo, ne boste privarčevali. Ali je to, kaj zdaj, priprava političnega temelja, da se boste lažje pogovarjali o nekaterih, posredno jih napovedujete, bolečih ukrepih za državljane?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, z odpravo privilegijev ne bomo privarčevali stotine milijonov, nekaj deset milijonov pa, in to je velik denar. Danes je vlada predstavila, zdaj še v obliki pogajalskih izhodišč, približno 60 ukrepov. In vsak od teh nekaj doda. Tako, da ti milijoni so zelo pomembni, kajti, če tukaj ne dobimo denarja in uporabimo te rezerve, potem bodo morali biti rezi bolj boleči drugje.

SLAVKO BOBOVNIK: Dobro. Poskušajva biti konkretna. V proračunu se bo letos zbralo nekaj manj kot 8 milijard. Potrebovali bi natanko milijardo več.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Porabili bomo skoraj milijardo več, kar pomeni, da bomo zadolževanje, oziroma proračunski primanjkljaj, ki je v zadnjih treh letih znašal tako okroglo 6 odstotkov bruto domačega proizvoda, znižali na 3 odstotke, kar je tudi enoglasna zahteva okolja, v katerem smo, se pravi Evropske unije in denarnih, finančnih institucij, ki nam ta denar posojajo. Ampak, kljub temu si bomo letos milijardo še sposodili. Zadnja tri leta smo si sposodili po dve milijardi na leto in jih zapravili, ne da bi jih ustvarili.

SLAVKO BOBOVNIK: Letos jih bomo torej eno milijardo.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Letos eno milijardo. In tudi naslednje leto še vedno ne bo šlo brez zadolževanja, ker je ta razkorak med ustvarjeno porabo in pravicami, ki so v zakonodaji z ustavo vred in tem, kar zberemo v proračunu, oziroma vseh javnih blagajnah, prevelik. Če bomo zelo disciplinirani, bomo do leta 2015 približno uravnotežili proračun in s tem tudi rešili socialno državo. Če pa tega ne naredimo, potem je pa Slovenija pred tem, da se začne poslavljanje od socialne države.

SLAVKO BOBOVNIK: Še nekaj tednov nazaj ste govorili o 800 milijonih, ki jih je treba prihraniti. Danes omenjate številko 450 milijonov. Kam se je izgubilo teh 350 milijonov?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, danes govorimo o milijardi. Gre za to, da je v zadnjih treh letih Slovenija porabila dve milijardi več, kot pa smo zbrali v blagajnah, v državnih blagajnah, tudi blagajnah lokalnih skupnosti, v državnem proračunu, v pokojninski in zdravstveni blagajni. Zato je bil ta primanjkljaj na letni ravni okoli 6-odstoten. Zdaj bo to še vedno pač milijarda in tukaj gre za to številko. O teh 450 ali pa 500 milijonih govorimo, če primerjamo to z delno porabo v lanskem letu. Se pravi, to ni neka realna primerjava in tudi beseda varčevanje ni pravilna, veste. Privarčujemo nekaj, kar imamo. Mi pa tukaj še vedno uporabljamo denar, ki ga bodo prihodnje generacije vračale. Se pravi, govorimo o manj razkošnem trošenju tistega, česar nimamo.

SLAVKO BOBOVNIK: Gospod premier, rekli ste nekaj deset milijonov s funkcionskimi privilegiji. Koliko bi navrglo podaljšanje tega interventnega zakona, se pravi zamrznitev plač v javnem sektorju, pokojnin in nekaterih socialnih transferjev, znesek prosim?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gre za približno četrtno tega, kar rabimo, zato samo podaljšanje teh interventnih ukrepov seveda ni rešitev. Če bi šlo samo za to, potem sploh ne bi bilo nikakršnega glavobola. Zato je ta nabor ukrepov širši. Posega tako v interventni zakon, ki

velja do konca prve polovice letošnjega leta, kot tudi v številne pravice, ki so danes zakonodajne in jih bo treba delno omejiti.

SLAVKO BOBOVNIK: Rekli ste četrtno. Je to 250 milijonov potemtatem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Manj od 250 milijonov.

SLAVKO BOBOVNIK: Če danes sindikati niso dobili števil, če jih bodo dobili šele čez nekaj dni, pa če ima vlada na voljo za pogajanja in sprejetje samo 14 dni, to res ni veliko časa za sindikate, res ni veliko časa za socialni dialog.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, prvič ne gre samo za sindikate, gre za ...

SLAVKO BOBOVNIK: Tudi za delodajalce, seveda.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gre za oboje partnerje. Vlada je danes ustanovila pogajalsko skupino, kjer se mora neposredno pogajati glede na obveze, ki jih imamo iz kolektivnih pogodb, s sindikati javnega sektorja. Ta pogajanja se bodo začela pravzaprav jutri. In tudi za ostale partnerje v ekonomsko-socialnem svetu bo celotno gradivo z vsemi številkami, ki so bile podlaga za današnje odločitve na vladi, tekom jutrišnjega dne posredovano. In potem bomo zbirali pripombe, predloge v naslednjih dneh. Naslednji petek bi morali priti že do prve ocene, kaj od tega je možno uskladiti in kje bo treba delati naprej. Vendar še enkrat poudarjam, nekaj mesecev si ni možno vzeti. Rebalans proračuna, vključno s tem zakonom za uravnoteženje javnih financ, je potrebno sprejeti do konca aprila. 11. maja bo Evropska komisija ocenjevala države članice, Slovenija takrat potrebuje te sprejete ukrepe, sicer bo ocena negativna. To bo neposredno vplivalo na ceno našega zadolževanja in bo treba te ukrepe še bistveno bolj zaostri, ker bomo morali dati več denarja za obresti.

SLAVKO BOBOVNIK: Če ne boste prišli skupaj s sindikati, če ne bo dogovora, bo vlada šla brez sindikalnega, brez tega rezultata tega socialnega dialoga v parlament?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz sem danes na seji ekonomsko-socialnega sveta zelo jasno povedal, da je eden od ključnih problemov Slovenije verodostojnost. V zadnjih 3 letih smo mi sporočali mednarodnim finančnim institucijam in Evropski komisiji veliko stvari, kaj bomo vse naredili prihodnje leto. In potem je prišlo tisto prihodnje leto in tega nismo naredili, zato na besedo nihče ne verjame več - na to, kar reče vlada. Zaradi tega se bonitetne ocene Sloveniji ne bodo dvignile. Torej, potrebujemo soglasje socialnih partnerjev in potrebujemo ukrepe, ki bodo sprejeti v Državnem zboru in ki bodo tudi uveljavljeni. Šele po tem nam bo šlo bolje. In vsi vedo, da je Slovenija država socialnega dialoga in da brez vsaj delnega soglasja teh ukrepov ni možno sprejeti, torej ...

SLAVKO BOBOVNIK: Pa kaj, če ne bo tega dogovora, kaj če ne bo sporazuma?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Potem bo prvič tisti, ki bo to skušal blokirati, prevzel del odgovornosti, drugič bo parlament moral prevzeti svoj del odgovornosti kot zakonodajna veja oblasti. Kljub temu pa jaz po teh pogovorih, usklajevanjih in tudi današnjem vzdušju, ki je bilo resno, sodim, da je vsaj delno te ukrepe možno uskladiti. Vlada je pripravljena na kompromise tam, kjer so pač možni in pripravljeni smo prisluhniti tudi eventualnim alternativnim predlogom obeh strani, ki sta naši partnerici v tem socialnem dialogu. Tako, da jaz bi ostal optimist tudi zaradi tega, ker druge poti enostavno ni.

SLAVKO BOBOVNIK: Danes ste rekli, vsi, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev v tem javnem sektorju, se bodo morali upokožiti. Verjetno oba veva, kaj bi to pomenilo recimo za zdravstvo.

Polovico te mreže zunaj Ljubljane držijo pokonci prav upokojenci, tudi marsikatera operacijska dvorana bi verjetno v UKC-ju ostala prazna.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vlada ne pravi vsi, ampak vsi, kjer ni strinjanja med delodajalcem in tistim, ki dela. Se pravi tam, kjer so potrebe in ni druge rešitve, jasno da pač tega strinjanja oziroma soglasja ne bo. Zdaj pa je tako, da tudi, če delodajalec tega ne potrebuje, če nekdo vztraja, čeprav je izpolnil pogoje, še vedno ostane v tej službi. In to je v nekaterih ministrstvih veliko število, tudi ...

SLAVKO BOBOVNIK: Je kakšna številka na voljo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ...Tudi več sto. Ja, ta številka se giblje blizu tisoč in to je tudi en del viškov, ki so nastali zdaj, ob združevanju ministrstev in nekaterih agencij. Ponavljam pa še enkrat, da ta del razprave glede tega zakona za uravnoteženje javnih financ, ni še razprava o tem, koliko preobsežen javni sektor imamo. Ta razprava nas čaka tekom pogajanj za nov socialni sporazum. In ta pogajanja se bodo začela, upajmo, v začetku aprila, ko uskladimo ta izhodišča naslednji petek. In znotraj tega bodo tekla pogajanja tudi za ostale, dolgoročneje ukrepe, ki jih je treba narediti, od pokojninske reforme, oziroma modernizacije pokojninskega sistema do nekaterih prilagoditev pri davčni zakonodaji.

SLAVKO BOBOVNIK: Poglejte, dve vprašanji malo izven tega, ampak se mi zdi, da hudo aktualni. Minister Žerjav danes pravi, vlada ni Božiček, misleč na Primorje, Papirnico Radeče. Si lahko privoščimo, da se zrušita recimo ti dve podjetji in da pride na zavod še nekaj tisoč novih brezposelnih?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Pravo vprašanje je, katere instrumente ima vlada, da tukaj posreduje. In še bolj pravo vprašanje je ...

SLAVKO BOBOVNIK: Vpliv na državne banke, recimo.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, zaenkrat ima ta vpliv neka agencija, na katero vlada pravzaprav nima nobenega vpliva. Ampak, še bolj pravo vprašanje tako pri Radečah kot pri Primorju pa je, kaj delajo lastniki. Zakaj lastnik ni dokapitaliziral Radeče Papirja, če je to perspektivno podjetje in ta lastnik ima še nekaj kapitala. Pri Primorju je vprašanje, zakaj je nova uprava, ki je prišla, takoj prodala eno od najbolj dobičkonosnih družb, to je Rudis, ki ima posle, ki nadaljuje s temi posli. Za ostali del, kjer je potrebna resna sanacija, pa se prosi za pomoč davkopllačevalce. Torej je treba urediti lastninska razmerja. Strinjam se: tukaj imajo banke veliko vlogo, ker lahko to dosežejo tako, kot so te terjatve spremenile v lastninske deleže v nekaterih drugih primerih, bi morale to narediti tudi zdaj. In to je prvi korak k rešitvi. One so tiste, ki lahko tudi rešijo to.

SLAVKO BOBOVNIK: Poglejte, Slovenske železnice danes dobivajo, mislim, da enajstega direktorja v samostojni Sloveniji. Samo z odpravninami so ti, ki so odšli, pobrali, da ne bom pretiraval, 400 tisoč evrov ali pa pol milijona evrov.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, to je škandal. Še večji problem pa je v tem, da doslej 20 let premetavamo te železnice, ki ostajajo nekje po času in hitrosti potniškega prometa na ravni Avstro-Ogrske. In ne najdemo dolgoročne rešitve. Jaz upam, da v tem mandatu bomo našli strateškega partnerja, ker za modernizacijo ključnih železniških koridorjev v žepih davkopllačevalcev in proračunu ni dovolj denarja. In meni je žal, da projekt, ki je bil z Deutsche Bahnom narejen konec našega mandata, ni stekel naprej.

SLAVKO BOBOVNIK: Res je pa tudi, da prvi sindikalist na Slovenskih železnicah zasluži na mesec tri učiteljske plače ali pa pet plač medicinskih sester. Tu ima država verjetno kak inštrument, da uredi ta razmerja.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, ta razmerja se v zadnjem času že urejajo in se bodo morala še bolj, tako kot v drugih državnih in paradržavnih družbah in podjetjih, kjer si izplačujejo regrese tam 1.500 in več evrov. Ob tem...

SLAVKO BOBOVNIK: Tu bo vlada dosledna?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vlada je že sprejela sklepe in stališča in zahteva od vodstev teh podjetij, da uskladijo vse te izdatke, oziroma prejemke na drugi strani z realnimi možnostmi in s splošno situacijo v državi, ker se morajo zavedati, da boljši finančni položaj številnih od teh podjetij ni rezultat njihovega dobrega dela in uspeha na odprtem trgu, ampak marsikje od monopolnega položaja.

SLAVKO BOBOVNIK: Poglejte, gospod premier, tole je zdaj vaš citat: >>Zdajšnja trošarinska politika je ekonomski absurd. Predlagamo takšno trošarinsko politiko, da bodo cene naftnih derivatov za 5 do 10 odstotkov nižje od cen v sosednjih cenovno najugodnejših državah<<. Daleč od tega smo v tem trenutku.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Daleč od tega smo, če primerjamo cene s Hrvaško, z dvema sosedoma smo tukaj oziroma ena je tukaj, tako da je celotna situacija na meji, ko se je treba resno vprašati, kdaj uveljaviti ta ukrep. Treba pa je vedeti tudi to, da države v različnih terminih prilagajajo cene naftnih derivatov v maloprodaji s cenami na svetovnih trgih, tako da tisto, kar vi pokažete na ekranu, je lahko čez dva dni popolnoma drugače, ker tudi sosednje države prilagodijo te cene.

SLAVKO BOBOVNIK: Je socialna kapica še v naboru vaših ukrepov?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: V tem trenutku ne.

SLAVKO BOBOVNIK: Kdaj pride na vrsto?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ko se uredijo druge razmere.

SLAVKO BOBOVNIK: Ste natančno izračunali, koliko bo stalo zdaj državo to preseljevanje državnih organov sem in tja in koliko bomo izgubili zato, ker pač ti ljudje nekaj časa ne bodo delali, ne bodo tako operativno sposobni?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, prvič teh selitev bo več, ne bo samo ta, o kateri se zdaj govori, Dimičeva - Litostrojska. Samo pri tej selitvi bodo stroški selitve dobljeni v razliki dveh mesečnih najemnin.

SLAVKO BOBOVNIK: Se pravi neto efekt.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, tako da to ni nikakršen problem. Vsaj po tem, kar je pristojni minister povedal danes na vladi. Je pa vlada sprejela tudi sklep in prvi del realizacije bo že prihodnji teden, da pristojno ministrstvo pripravi nek celovit načrt pocenitve teh prostorskih rešitev za celotno državno upravo, katere končni cilj mora biti, da prvič ne plačujemo dragih najemnin privatnim najemodajalcem. In drugič, da se ministrstva tudi funkcionalno zaokroži, da ne bodo na desetih mestih, kar bistveno podraži funkcioniranje.

SLAVKO BOBOVNIK: Dobro. Račun se torej v tem trenutku izide okoli teh preseljevanj.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Absolutno se izide. Lahko še en stavek dodam. Leta 1992 je tista druga vlada, v kateri sem jaz bil, imela na mizi načrt, kako bi pravzaprav daleč največji del državne uprave preselila na Metelkovo, tam, kjer je bila takrat prazna vojašnica. In če bi takrat uveljavili ta sklep, bi prihranili v teh 20 letih po moje blizu 100 milijonov evrov. Ampak nekomu je bilo v interesu, da se to ne zgodi in potem smo najemali po Ljubljani drage prostore in zato plačali silne denarje.

SLAVKO BOBOVNIK: Gospod premier, za konec, res prosim, če gre v dveh stavkih. Za vse, kar se je dogajalo v minulih letih slabega, je bila kriva prejšnja vlada, ne opozicija, ne socialni partnerji, nihče drug. Se zavedate te odgovornosti? Ta odgovornost je zdaj na vas.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tudi, ko bo prišel naslednji mandat, bo za vse kriva naša vlada.

SLAVKO BOBOVNIK: Hvala lepa.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala.